

Με αφορμή το νέο Πρόγραμμα Σπουδών, που ψηφίστηκε από το τμήμα των καθηγητών – με κρυφές και συνοπτικές διαδικασίες- κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, εδώ και μια εβδομάδα έχει ξεκινήσει κατάληψη στην αρχιτεκτονική, με μαζικότερες συνελεύσεις του συλλόγου, αλλά και λειτουργία συντονιστικής επιτροπής. Δημοσιεύουμε την ανακοίνωση της συντονιστικής επιτροπής αγώνα του Συλλόγου Σπουδαστών Αρχιτεκτονικής

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2014 και βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα νέο πρόγραμμα σπουδών στην Αρχιτεκτονική σχολή του ΑΠΘ. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή : Εδώ και τρία χρόνια είχε ανοίξει στο τμήμα μια συζήτηση **κεκλεισμένων των θυρών** για την «ανάγκη» αλλαγής του προγράμματος σπουδών. Είχε συσταθεί μια αρμόδια επιτροπή, η οποία συνεδρίαζε σε κλειστό κύκλο, χωρίς να έχει σε αυτή πρόσβαση το σύνολο του καθηγητικού προσωπικού, πόσο μάλλον το σύνολο του φοιτητικού συλλόγου. Ακόμα και οι σπάνιες παρουσιάσεις –ούτε καν συζητήσεις- είχαν διαγραμματικό και αποσπασματικό χαρακτήρα: Παρουσιάζονταν η δομή του προγράμματος σπουδών χωρίς να γίνεται λόγος για το περιεχόμενο και τις αρχές που το διέπουν. Όσο περισσότερο έτεινε να λάβει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά το πρόγραμμα αυτό, τόσο περισσότερο «τύχαινε» να παρουσιάζεται σε γραφεία καθηγητών και συζητήσεις τομέων που είχαν ουσιαστικά **υποκαταστήσει τη γενική συνέλευση του Τμήματος**. Η όλη αυτή διαδικασία έρχεται σε άκρα αντίθεση με τον τρόπο συγκρότησης και συνδιαμόρφωσης **μέσα από τον οποίο αναδύθηκε το προηγούμενο πρόγραμμα σπουδών**. Οι όποιες αντιθέσεις του φοιτητικού συλλόγου που είχαν εκφραστεί εξ αρχής, αν και κατάφεραν να βάλουν ένα φρένο στο αυθαίρετο αυτής της διαδικασίας, δε λήφθηκαν ποτέ πραγματικά υπ όψη, ώστε να ανοίξει ένα πεδίο διαλόγου. **Τελικά το νέο πρόγραμμα σπουδών πέρασε μέσα στο καλοκαίρι, εν αγνοία και απουσία των φοιτητών, και μέρους των καθηγητών.**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014 και ο σύλλογός μας αποφασίζει μετά από την πρώτη Γενική Συνέλευση της χρονιάς ότι το νέο πρόγραμμα **πρεσβεύει αρχές διασπαστικές ως προς την ενότητα των αρχιτεκτονικών σπουδών**. Οι τελευταίες γίνονται αντιληπτές από εμάς ως **το σύνολο των θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων του Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού, του Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού, του Σχεδιασμού Τοπίου και Περιβάλλοντος και της Συντήρησης και Αποκατάστασης**. Το νέο πρόγραμμα σπουδών τόσο με τη δομή του, όσο και με την ανισοβαρή κατανομή των παραπάνω αντικειμένων κατακερματίζει το γνωστικό αντικείμενο της αρχιτεκτονικής, δίνοντας έμφαση **στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό (Architectural Design)**, και **εισάγει τη λογική της εξειδίκευσης**. Με δεδομένες τις πρόσφατες και τις επικείμενες αλλαγές που προωθούνται στο Πανεπιστήμιο, κάτι τέτοιο μπορεί εύκολα να μεταφραστεί στην εισαγωγή κατευθύνσεων στο έως τώρα ενιαίο πτυχίο, ή σε μετέπειτα **διάσπαση του κύκλου σπουδών σε bachelor και master (3+2 ή 4+1 έτη)**, και με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς την αποστοίχιση επαγγελματικών δικαιωμάτων από το πτυχίο. Άλλωστε, όλα αυτά διατυπώνονται με σαφήνεια στο πνεύμα του νέου προγράμματος, όπως σ' αυτό επισήμως περιγράφεται:

“ Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων αποσκοπεί στην διαμόρφωση μιας

αρχιτεκτονικής παιδείας η οποία δίνει τη δυνατότητα στους αποφοίτους του Τμήματος Αρχιτεκτόνων να εκπονούν αρχιτεκτονικές μελέτες που καλύπτουν όλες τις κλίμακες σχεδιασμού, από το σχεδιασμό αντικειμένων μέχρι τον αστικό σχεδιασμό. ”

Συνοπτικά αναφέρουμε ότι, όσον αφορά τα υπόλοιπα αντικείμενα, στους αποφοίτους παρέχεται **“επαρκής γνώση” και όχι “ικανότητα”**, διάκριση που εναρμονίζεται με την ορολογία της κοινοτικής οδηγίας (αριθμός 36/05 άρθρο 46 για τις αρχιτεκτονικές σπουδές).

Αντιμέτωποι με όλα τα παραπάνω, εκφράζουμε την αντίθεσή μας στο νέο πρόγραμμα σπουδών και προβαίνουμε σε κατάληψη της σχολής με σκοπό την αναστολή της διαδικασίας εφαρμογής του.

Μέσα από διαδικασίες συνεχούς συζήτησης των τελευταίων ημερών, ο σύλλογος διατυπώνει τα αιτήματά του ως εξής:

Βασική προϋπόθεση οποιουδήποτε προγράμματος σπουδών θέλουμε να είναι **η διασφάλιση της ενότητας των αρχιτεκτονικών σπουδών και η αποτύπωσή τους στον τίτλο σπουδών**, όπως περιγράφηκε παραπάνω. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι απαραίτητη η **ισοβαρής κατανομή των γνωστικών αντικειμένων** στη δομή του προγράμματος και η παρουσία θεωρίας και πράξης ως τα βασικά, αυτοτελή, και αλληλοτροφοδοτούμενα πεδία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Καθ’ όλη τη διάρκεια των σπουδών, οφείλει να διασφαλίζεται με τη μορφή υποχρεωτικών, ως προς το αντικείμενο, και κατ’ επιλογήν ως προς τη διδακτική ομάδα, μαθημάτων η ολοκληρωμένη απόκτηση γνώσεων και η εκπαιδευτική ελευθερία. Επιπλέον, ζητάμε την ονομαστική και ουσιαστική κατοχύρωση των παραπάνω και την αποτύπωσή τους στη δομή του προγράμματος μέσα από την ακριβή περιγραφή του περιεχομένου του κάθε μαθήματος. Οποιαδήποτε αλλαγή που θα αφορά τη βασική αυτή δομή θα πρέπει να εγκρίνεται τόσο από τη γενική συνέλευση Τμήματος όσο και από τη συνέλευση του φοιτητικού συλλόγου. Όλα αυτά νοούνται σε ποιοτικό και όχι ποσοτικό επίπεδο, **που διασφαλίζει τους ανθρώπινους όρους σπουδών αλλά και την αποφυγή μιας ποσοτικοποιημένης διαχείρισης της γνώσης.**

Για τη διασφάλιση όλων των παραπάνω, της ποιότητας των σπουδών μας και του Δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της λειτουργίας του Πανεπιστημίου κρίνεται αναγκαία:

_η κάλυψη των αναγκών του τμήματος σε μόνιμο καθηγητικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, ισοβαρώς κατανομημένο σε όλους τους τομείς

_η κάλυψη των βασικών αναγκών των φοιτητών του τμήματος σε εκτυπώσεις και υλικά

_η ελεύθερη πρόσβαση στις αίθουσες της σχολής και πέρα από τις ώρες των μαθημάτων

Βασικότατη είναι η παρατήρηση πως η Σχολή Αρχιτεκτόνων, συνιστά Δημόσια Πανεπιστημιακή Σχολή. **Ο δημόσιος αυτός χαρακτήρας**, οδηγεί μεταξύ των άλλων, στην αρχή της διατήρησης του εύρους και της πολυμορφίας της σπουδής, ως προς τη δομή, τους διδάσκοντες και, κυρίως, τους εκπαιδευόμενους. Η Σχολή δεν απευθύνεται σε μικρό αριθμό αποδεκτών οι οποίοι εκπαιδεύονται ώστε να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε συγκεκριμένες απαιτήσεις αγοράς, **αλλά προσανατολίζεται στην υπηρεσία των κοινωνικών αναγκών.** Άρα, **κανένας εξωτερικός παράγοντας και καμία αξιολόγηση δεν μπορεί να επηρεάζει τις θεμελιώδεις αρχές και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.**

Μια τέτοιου είδους αλλαγή ενός προγράμματος σπουδών, όπως αυτή στην Αρχιτεκτονική του ΑΠΘ, **δεν αποτελεί μεμονωμένο γεγονός.** Ήδη με την ψήφιση του νόμου Διαμαντοπούλου

Ξεκίνησαν να περνάνε νέα προγράμματα σπουδών σε όλα τα τμήματα-αρχιτεκτονικής και όχι- , και η σχολή μας δεν αποτελεί εξαίρεση. Ούτε είναι τυχαίο ότι το εν λόγω πρόγραμμα σπουδών ψηφίστηκε επί τροχάδην μέσα στο καλοκαίρι, εν αναμονή και της κατάθεσης των οργανισμών λειτουργίας των ιδρυμάτων, οι οποίοι έρχονται να κατατεθούν την άνοιξη (προβλέποντας μεταξύ άλλων διάσπαση κύκλων σπουδών σε bachelor και master, διαγραφές φοιτητών, διάλυση της φοιτητικής μέριμνας κ.α.). Καταλήγει έτσι **το γνωστικό αντικείμενο και το περιεχόμενο των σπουδών να επικαθορίζεται από τις ανάγκες της αγοράς τόσο σε επίπεδο έρευνας και επαγγελματικής πρακτικής, όσο και σε επίπεδο ευέλικτου εργασιακού δυναμικού.** Όλη αυτή η κατάσταση **συνδέεται άμεσα με την επιδείνωση των εργασιακών συνθηκών, που αναμένεται με τον επαναπροσδιορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων, με εισήγηση του ΤΕΕ** προς επικύρωση εντός του 2015, όπου και προβλέπεται ο κατακερματισμός των εργασιακών δικαιωμάτων των μηχανικών, τα οποία έρχεται να αντικαταστήσει η επί πληρωμή πιστοποίηση ατομικών ικανοτήτων.

Ξεκινώντας λοιπόν από το πρόγραμμα σπουδών μας, θέτουμε τις βάσεις ενός συλλογικού διαλόγου σχετικά με τη γνώση, το περιεχόμενο και το αντίκτυπο των σπουδών, στην κατεύθυνση “σχεδίασης” ενός Πανεπιστημίου που περιγράφεται από τις ίδιες μας τις ανάγκες. Μέσα από συλλογικές διαδικασίες, να αρνηθούμε αυτό που μας «προτείνουν» και να διεκδικήσουμε αυτό που μας ανήκει!

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΣΑ [με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ΣΣΑ]